

RAN - 2301131002040003

RAN-2301131002040003**M.A. (Sem. - II) Examination October - 2023****Sociology : Population and Society [Paper - X(A)]****Time: 2 Hours]****[Total Marks: 50****સૂચના : / Instructions**

(1)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M.A. (Sem. - II)

Name of the Subject :

Sociology : Population and Society [Paper - X(A)]

Subject Code No.: 2301131002040003

Seat No.:

Student's Signature

(2) પાના નં. 1. પર આપેલ સુચના નં. 1નું પાલન કરવું જરૂરી છે

Follow the Instruction no. 1 given on page no. 1

(3) બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

Attempt all questions.

(4) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવેલ છે.

Mark of each question is indicated on the right side.

1. નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.

10

1. સેન્સસની કોઈપણ બે મર્યાદાઓ જણાવો.

2. બાળ મૃત્યુદર એટલે શું?

3. જાતિ પ્રમાણ એટલે શું?

4. યોગ્ય દંપત્તિનો અર્થ આપો.

5. કુટુંબ નિયોજન કાર્યક્રમ સામેના કોઈપણ બે પડકારો દર્શાવો.

2. ભારતમાં વસ્તી અભ્યાસોની સામાજિક જરૂરિયાત અને મહત્વ સમજાવો.

13

અથવા

2. માલથસના વસ્તીનો સિદ્ધાંત સવિસ્તાર સમજાવો.

RAN-2301131002040003]

[1]

[P.T.O.]

P0629

3. ભારતની વસ્તીનું માળખું સમજાવી, ભારતીય વસ્તીના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 13
અથવા
3. ભારતમાં કુટુંબ નિયંત્રણના કાર્યક્રમનું ભાવિ અને પડકારો જણાવો.
4. ભારત સરકારની વસ્તીનીતિનું મૂલ્યાંકન કરો. 14
અથવા
4. ટૂંક નોંધ લખો. 7+7=14
1. વસ્તી પર સ્થાનાંતરની અસરો
  2. પ્રાદેશિક સંતુલન દ્વારા વસ્તીનું વિતરણ

ENGLISH VERSION

1. **Write answer in short to the following questions.** 10
1. State any limitations of census.
  2. What is 'Infant mortality rate'?
  3. What is sex ratio?
  4. Give the meaning of eligible couple.
  5. Indicate any two challenges facing family planning programme.
2. Explain the social need and importance of population studies in India. 13
OR
2. Explain in detail the Malthusians theory of population.
3. Explain the population structure of India. Discuss the characteristics of Indian population. 13
OR
3. State the scope and challenges of programme in India.
4. Evolution of population policy of Government of India. 14
OR
4. **Write short notes** 7 + 7 = 14
1. Effects of migration on population
  2. Distribution of population by regional balances